

stode Ministeriet nær, adskilligt videre ved Valgene, end den Valgkredslov, som blev lavet Aaret før; thi saa meget sætter Befolkningen Pris paa Grundloven og paa ordnede Forfatningstilstande her i Landet, at den vilde have skønnet paa en saadan Erklæring ved Valgbordene. Men naar vi se hen til Ministeriets Program med Hensyn til de enkelte Lovgivningsspørgsmaal, Reformspørgsmaal, saa er der ogsaa der, synes det mig, nogen Usikkerhed til Stede, og denne Usikkerhed maa jo ogsaa hjælpe til at skabe smaa Forventninger. Finansministeren nævnede i Foraaret, at han for sit Vedkommende vilde forelægge Skattelovene nu i Efteraaret — og dette er jo ogsaa sket —, men han nævnede intet om sin egen Stilling til disse Skattelove. De ere jo nu forelagte dels her, dels i det andet Ting, forelagte som et Forhandlingsgrundlag, som man kan tage fat paa. Men ved Forelæggelsen udtalte Finansministeren, at han betragtede disse 4 Skattelove som sammenhængende, de maatte høre sammen. Dette hørte vi allerede fra den tidligere Regering. Jeg tillod mig den Gang at advare mod denne Sammenkobling. Jeg tror ikke, det er gavnligt for Gennemførelsen af disse Love; at man saaledes kobler dem sammen, og jeg indser ikke, at der i Virkeligheden er nogen indre Sammenhæng mellem disse Love. Jeg tror, at denne Sammenkobling let kan blive farlig for deres Gennemførelse, og jeg tror ogsaa, at netop denne Sammenkobling har gjort, at Folk modtog Forelæggelsen med smaa Forventninger. Der synes heller ikke at være nogen indre Sammenhæng — som jeg før nævnte — mellem disse Love. Tager man saaledes to Love som Loven om Hartkornsskatternes Overgang til Kommunerne og Loven om Formue- og Indtægtsskat, saa ser jeg ikke, hvorledes disse Love hænge sammen med Toldloven og Loven om en Brændevinsskat; jeg ser ikke, der er nogen indre Sammenhæng imellem dem. Men kobler man dog alligevel disse Love sammen, opnaar man let, at alle de Vanskeligheder, som nu i en Menneskealder have vist sig ved at faa Toldloven igennem, overføres ogsaa paa de andre Love, som ere ny, og det hele ender maaske med, at man intet faar. Det er farligt. Samtidig med Forelæggelsen af disse Love har man endvidere set, at Ministeriet i Virkeligheden holder paa, at naar vi skulle reformere vort Skattevæsen, skulle dog de samme Indtægter indflyde i Statskassen, med andre Ord, at det holder paa fuld Kompensation. Men ogsaa dette Punkt, tror jeg, hjælper

til at skabe de smaa Forventninger; thi denne Fordring om fuld Kompensation, som vi have været vante til at høre fra tidligere Finansministre, og som vi have kendt i en lang Aarrække, har hjulpet meget til, at der intet er sket paa dette Omraade. Jeg tror heller ikke, at Statens Tarv kræver, at denne Fordring fremsættes. Naar Afgivelsen af Hartkornsskatten berøver Statskassen et Beløb af 5,900,000 Kr., og den forelagte Toldlov berøver den en Indtægt paa ca. 5 Millioner Kroner, bliver det en Mindreindtægt for Statskassen af ca. 10,900,000 Kroner. Men naar der saa i Stedet kræves en Indtægts- og Formueskat paa 5,118,000 Kroner og en Brændevinsskat, som Ministeriet selv har kalkuleret til 5,300,000 Kr., ser man straks, at der allerede her omtrent vil fremkomme Balance. Men dertil kommer saa, at de Skatter, som Ministeriet ønsker i Stedet, ere Skatter, som sandsynligvis ville stige mere og mere, medens Hartkornsskatten jo ikke stiger, og de Nedsættelser, der ske paa Toldloven, kunne i Øjeblikket vel volde nogen Gene, men der er ikke nogen Tyvnl om, at det forøgede Forbrug efterhaanden vil dække en stor Part af den beregnede Nedgang. Jeg tror, at denne Fordring om fuld Kompensation vil genere Arbejdet betydeligt og tjene til med Grund at skabe de smaa Forventninger.

Ser man nu hen til Statskassens Tarv, saa behøves den fulde Kompensation ikke heller. Man ser nemlig af Statsregnskaberne, at Indtægterne flyde langt rigeligere, end man kunde vente, endskønt vi jo ere vante til, at Indtægterne flyde rigeligere, end de ere opførte paa Budgettet. Se vi paa det sidst aflagte Statsregnskab, behøver man blot at tage 2—3 Poster for at se, at Indtægterne flyde ind med mange Millioner Kroner flere end paaregnet. Tager man f. Eks. Jærnbanebudgettet, saa se vi, at der er kommet over 1²/₂ Mill. Kroner, nemlig 1,590,000 Kr. mere ind, end opført paa Budgettet. Tager man en anden Post, Stempelpapirsintraderne, har denne Post indbragt 747,000 Kr. mere end kalkuleret, og komme vi endelig til den store Post, Toldafgifterne, Brændevinsskat og Ølskat m. m., have vi her faaet et Beløb af 3,329,000 Kr. ind mere end forudsat, altsaa alene paa disse 3 Poster — man kunde jo nævne flere — viser det sig, at der er indkommet ca. 5²/₃ Mill. Kr. mere end forudsat. Se vi nu paa det forelagte Budget, viser det sig ogsaa der, at Status er ligefrem glimrende. Det viser sig der, at det virkelige Overskud er meget stort,